

... A LES FONTETES

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
de la serra
de mariola

butlletí quadrimestral del parc natural de la serra de mariola
núm. 21, hivern-primavera (gener-abril) 2024

Fleix de flor (Fraxinus ornus) (foto: M. Vives)

SUMARI

02 EDITORIAL

03 MANTENIMENT I CONSERVACIÓ

Projecte de senyalització del
Parc Natural

05 COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ
INTERPRETACIÓ I EDUC.AMB.

Miscel·lània d'accions i
d'activitats

06 PROJECTES SINGULARS

El banc clonal i hort llavorer del
mas de Galbis

07 PER CONÉIXER, PER CONSERVAR...

Avionets i oronetes, grans aliats

08 CONTRAPORTADA

Reunions de la Junta Rectora i
de la comissió científica

EDITORIAL

Per començar ho fem igual que a l'editorial del darrer lliurament del butlletí... també a l'hivern ens hem quedat esperant les pluges; poc més a dir. S'ha continuat fins a la fi de la temporada, amb la informació sobre activitats cinegètiques de tercers, fruit de l'esforç del Parc Natural per tal d'obtindre aquesta informació i la col·laboració per part dels clubs locals. Igualment s'han succeït algunes de les proves esportives més significatives del calendari. L'altra cara la representen els incendis que s'han patit en el territori valencià, molts sembla que amb cremes descontrolades, lamentant fins al moll la mort d'una persona ací a Bocairent, com es va fer ressò la premsa. La primavera s'ha presentat amb tots eixos condicionants, i amb l'esdeveniment de períodes de festivitats tant assenyalades com la Setmana Santa, que representa un dels pics d'afluència més destacats als espais naturals, i moltes de les festes locals de l'àmbit del parc. A veure si el final de la primavera ens permet continuar gaudint de l'aigua «a les fontetes».

[Fotos: EMC del PN]

MANTENIMENT I CONSERVACIÓ

Projecte de senyalització del Parc Natural

En aquest període, dins de les tasques de manteniment realitzades per l'equip del Parc Natural, ha destacat la instal·lació de la nova senyalització adquirida d'acord al manual de senyalització oficial (aprovat mitjançant la Resolució de 25 de març de 2011, del conseller de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge). Aquesta proposta, ja a la fi dotada i executada, pretenia corregir algunes deficiències observades en els darrers anys. Per exemple, en alguns casos han aparegut noves derivacions o travesses en algunes sendes, la qual cosa es considera un impacte negatiu, i la senyalització prèvia podia restar insuficient per a l'orientació. En altres casos s'ha esmenat la manca de senyalització d'accessos a àrees i equipaments d'ús públic, i també s'ha actualitzat algunes senyals indicatives de punts d'interès. Finalment, s'ha adaptat puntualment alguna senyalització interpretativa que havia quedat obsoleta.

Pla de Nones [foto: M. Vives]

Font de l'Anficosses [foto: EMC del PN]

En aquest apartat també es pot esmentar l'execució, per part de l'empresa adjudicatària, de la senyalització definitiva del GR 7 en tot el seu traçat, i per tant també, al seu pas pel Parc Natural de la Serra de Mariola. Cal recordar que la Conselleria va encarregar anteriorment la tasca de revisió i homologació del sender de gran recorregut. Aquest projecte, al PN, inclou les modificacions que ja van ser aprovades fa anys, en concepte de millora paisatgística i de la seguretat (per exemple per a evitar el pas prolongat per carreteres, com el cas del Preventori), i de resolució de conflictes puntuals. A més s'ha inclòs una modificació a l'extrem nord, per a dotar el sender de major coherència al connectar directament amb la població de Bocairent.

Finalitzats els treballs forestals a l'hivern, altres tasques ressenyables han sigut el manteniment i desembossament de fonts prou sovintejades com la de la Malladeta o la de l'Anficosses, i l'inici de la correcció d'impactes a la ruta roja, continuant amb el manteniment de les rutes pròpies del PN.

COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ INTERPRETACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL

Miscel·lània d'accions i d'activitats

Amb aquesta part del curs sempre hi ha una espenta dedicada al programa d'interpretació i educació ambiental, amb activitats destinades principalment a grups de centres educatius concertats amb el Parc Natural. Cal destacar l'especial acció amb escoles i instituts de les poblacions del PN, amb projectes educatius específics i activitats dissenyades conjuntament en funció dels seus objectius. Durant el mes de gener el Centre d'Informació del PN va albergar l'exposició del LIFE Tecmine. Quant a les activitats planificades cal citar la visita a la Teixera d'Agres al voltant del Dia de l'Arbre, i una visita per l'ombria i els plans de Bocairent, amb un gran èxit de convocatòria. Entremig, la Pasqua amb registres considerables. De manera singular, el PN va participar amb el programa Jove Oportunitat de l'IVAJ. D'altra banda, s'ha col·laborat amb l'alberg juvenil Serra de Mariola de Muro (també de l'IVAJ), amb la cessió de l'exposició «Mariola en la memòria» per a una jornada de portes obertes.

Plantació de teixos en 2010 i en 2024. [fotos: PN]

PROJECTES SINGULARS

El banc clonal i hort llavorer del mas de Galbis

Aquest és un dels projectes més antics del PN. Es va engegar en col·laboració amb el CIEF (Centre per a la Investigació i l'Experimentació Forestal) dins d'ECOGEN (estratègia valenciana de conservació dels recursos genètics forestals). Realment són dos projectes en un, per una banda el banc clonal de teixos (*Taxus baccata*), com a part de les tècniques de conservació *ex situ* del material genètic, en aquest cas dels exemplars de les teixeres mediterrànies de les muntanyes de les comarques del nord d'Alacant i sud de València. Ja se sap que el teix és una espècies protegida, amb una elevada fragmentació de les poblacions i greus problemes reproductius. Aquesta, és una manera més senzilla de gestionar, de conservar la informació genètica dels exemplars que hi perduren a Mariola, la Font Roja, l'Aitana..., davant de qualsevol impacte. D'altra, l'hort llavorer de galers (*Quercus faginea*), destinat a satisfer a mitjà termini, les necessitats de bellotes, donades les mancances de producció de llavor viable a les rouredes silvestres, per a la producció de plançons per a les actuacions forestals. Després de tres lustres, es pretén ara donar un nou empenyiment, amb la reposició d'arbres afectats, l'ampliació de la plantació, i l'aplicació de tècniques per a la millora productiva.

PER CONÈIXER, PER CONSERVAR...

Avionets i oronetes, grans aliats

Tens nius d'*avionets* o d'*oronetes* prop de casa? Quina sort! Fa unes quantes setmanes que hem començat a observar el retorn, com cada any, d'aquestes aus tan menudes, però tan grans aliades nostres. De segur que coneixes alguns refranys o dites populars que parlen de l'inici de la primavera amb les oronetes com a protagonistes, o del seu vol arran de terra buscant l'aliment i anunciant ambient plujós. Però cert és que cada vegada hi ha menys. La pèrdua de l'hàbitat i l'ús generalitzat de pesticides, insecticides, són les causes més evidents; damunt cada vegada els costa més trobar on i amb què fer el niu. Cal recordar que les aus insectívores estan protegides per les lleis europees, estatals i autonòmiques, per tant la destrucció dels nius està penada. Però al que anem, saps quants insectes es poden menjar? Les xifres d'alguns estudis parlen d'uns 60 insectes a l'hora per cada au en el cas de les oronetes, això són uns 850 insectes al dia! Si tens un niu a prop, cada dia pots despreocupar-te d'uns 2.500 mosquits. Dels *avionets* (oronetes cua-blancues) també, amb els nius més visibles a cornises i balcons, es parla d'uns 530 insectes al dia! També estan els falciots (falcies), que es calcula que consumeixen uns 55 kg d'insectes a l'any. Quasi res diu el paperet.

29 de febrer de 2024 [foto: PN]

CONTRAPORTADA

Reunions de la Junta Rectora i de la comissió científica

El darrer dijous de gener es va celebrar una nova reunió ordinària de la Junta Rectora del PN al seu Centre d'Informació, quedant constituïda al comptre una assistència suficient. En ella es va donar compte detallat del Pla de gestió previst per a l'any 2024. A més, el darrer dijous de febrer es va tornar a reunir la comissió científica, també al Centre d'Informació del PN. En aquesta sessió, es van presentar resultats de diferents treballs d'investigació, cal dir que amb un elevat nivell i qualitat, que estan duent-se a terme en l'àmbit dels parcs naturals de la Serra de Mariola i del Carrascal de la Font Roja, per part de diferents grups de recerca, i que tenen un alt interès per a la gestió: estudi d'arànids, de líquens, excavacions a jaciment paleolític, diagnòstic sobre la xarxa viària, entre d'altres.

Redacció:
equip tècnic del Parc Natural

Centre d'Informació del PN
CV-795 (Alcoi-Banyeres) km 17
(mas d'Ull de Canals)

Parc Natural de la Serra de Mariola
965937961, 679195215
serra_mariola@gva.es
parquesnaturales.gva.es/mariola
www.facebook.com/pnserrademariola
t.me/pnserrademariola (canal Telegram)

